

I

(Beslutninger og resolutioner, henstillinger og udtalelser)

UDTALELSER

DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG

EØSU'S 534. PLENARFORSAMLING — KONSTITUERENDE PLENARFORSAMLING, 18.4.2018-19.4.2018

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om finansiering af den europæiske søjle for sociale rettigheder

(initiativudtalelse)

(2018/C 262/01)

Ordfører: **Anne DEMELENNE**

Plenarforsamlingens beslutning	15.2.2018
Retsgrundlag	Forretningsordenens artikel 29, stk. 2 Initiativudtalelse
Kompetence	Sektionen for Den Økonomiske og Monetære Union og Økonomisk og Social Samhørighed
Vedttaget i sektionen	26.3.2018
Vedttaget på plenarforsamlingen	19.4.2018
Plenarforsamling nr.	534
Resultat af afstemningen	155/3/4
(for/imod/hverken for eller imod)	

1. Konklusioner og anbefalinger

1.1. Principperne for og gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder («den sociale søjle») bør tillige med gennemførelsen af 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling være et af forhandlingssporene for den næste flerårige finansielle ramme efter 2020.

1.2. Skal den sociale søjle omsættes til virkelighed, kræver det forbedringer i medlemsstaterne. Den sociale resultattavle, der er udarbejdet til at ledsage søjlen, påviser mangler og betydelige forskelle i EU. En overvindelse af disse mangler kræver en engageret indsats på alle niveauer, herunder fra medlemsstater, arbejdsmarkedets parter og civilsamfundsaktører. Det kræver også et solidt budgetgrundlag, investeringer og løbende udgifter. Det er nødvendigt at gøre sig overvejelser om, hvordan dette skal finansieres.

1.3. Udgiftsbehovet er særligt stort i de mindre velstående lande og i lande, hvor indkomsterne er faldet i de senere år. Alle er konfronteret med et vist omfang af begrænsninger som følge af EU's budget- og gældsregler. Der kan skabes muligheder for at øge udgifterne i medlemsstaterne og med hjælp fra forskellige EU-programmer.

1.4. På nogle områder som f.eks. udbredelse af digital adgang kan investeringer fra den private sektor yde et bidrag, hvis der etableres de rette lovgivningsmæssige betingelser. Private investeringer vil dog ikke være nok og kan ikke sikre mod udstødelse af de socialt svageste, der er et af den sociale søjles vigtige temaer.

Det er muligt at øge de offentlige investeringer i medlemsstaterne med henvisning til en gylden regel for offentlige investeringer med et socialt mål om mere fleksible budgetregler ⁽¹⁾ med henblik på at opfylde målene for den europæiske søjle for sociale rettigheder.

1.5. De offentlige investeringer vil også kunne øges gennem anvendelsen af de eksisterende EU-instrumenter, især de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fondene), hvis fokus i højere grad kan rettes mod de mål, der skal nås med den sociale søjle. Også via Den Europæiske Investeringsbank kan de offentlige investeringer fremmes, da den med hjælp fra Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSI) igennem de senere år har kunnet fastholde sit udlånsniveau. Denne investeringsfremme bør udtrykkeligt omfatte mål knyttet til den sociale søjle i overensstemmelse med dens mandat.

1.6. Hensigtsmæssige skattepolitikker, herunder effektiv bekæmpelse af skattesvig, skatteundgåelse og aggressiv skatteplanlægning, bør sætte medlemsstaterne og EU i stand til at rejse yderlige midler, der kan gå til finansieringen af den sociale søjle. Garanti for, at yderligere midler bruges effektivt, kræver, at handlingsprogrammer og køreplaner for gennemførelsen af den sociale søjle implementeres som en integreret del af det europæiske semester og især i forbindelse med udarbejdelsen af nationale reformprogrammer og konvergensprogrammer. I den forbindelse bør EU også undersøge nye idéer til, hvordan de egne indtægter kan forøges.

1.7. En realisering af den sociale søjle kræver, at de berørte interessenter på alle niveauer, EU-institutioner, medlemsstater, regionale og lokale myndigheder, arbejdsmarkedets parter og civilsamfundsaktører, aktivt engagerer sig, tager ansvar og deltager.

2. Baggrund

2.1. Den europæiske søjle for sociale rettigheder, der blev proklameret og undertegnet af Det Europæiske Råd, Europa-Parlamentet og Kommissionen den 17. november 2017, er tænkt som et tiltag i retning mod at styrke de sociale rettigheder og påvirke menneskers liv positivt på kort og mellemlang sigt. En realisering af målene for den sociale søjle er en fælles forpligtelse og et fælles ansvar for EU, medlemsstaterne og arbejdsmarkedets parter.

2.2. Søjlen er udtryk for en udtalt erkendelse hos lederne af 27 medlemsstater af behovet for omgående at gøre noget ved den økonomiske og sociale usikkerhed ⁽²⁾. Det akutte behov for den sociale søjle skyldes bl.a. de dårlige økonomiske og sociale resultater i mange lande siden 2008; de nye muligheder og nye udfordringer, som skabes af globaliseringen, klimaændringer, store migrationsstrømme, digitalisering og aldrende befolkninger; de øgede forskelle i økonomisk formåen og social velstand i EU i kølvandet på den økonomiske og finansielle krise; og den politiske udvikling i mange lande, som udgør en trussel mod den fremtidige enhed og samhørighed i EU. At løfte EU op til en AAA-vurdering på det sociale område blev præsenteret som lige så vigtig som en AAA-vurdering på det økonomiske og finansielle område af den nyvalgte kommissionsformand i Europa-Parlamentet i oktober 2014 ⁽³⁾. Det giver sig selv, at dette mål kun kan nås, hvis alle niveauer i EU påtager sig et ansvar. En realisering af målet kan forventes at forbedre samhørigheden, den politiske og sociale stabilitet og de økonomiske resultater uden at glemme betydningen af automatiske stabilisatorer i tilfælde af økonomiske chok.

2.3. EØSU har erkendt ⁽⁴⁾, at den sociale søjle er en politisk hensigtserklæring, da der endnu ikke findes en klar køreplan for gennemførelsen. I den henseende er søjlen fortsat ufuldstændig, og anerkendelsen af nye rettigheder og forpligtelser er mangelfuld. En stærk økonomi og retfærdig beskatning indebærer, at der stilles tilstrækkelige økonomiske ressourcer til rådighed i medlemsstaterne med støtte fra Den Europæiske Union. Det vil være en afgørende faktor for gennemførelsen af den sociale søjle.

⁽¹⁾ Erfaringer fra krisen: hvordan undgås de hårde virkninger af EU's sparepolitik, punkt 1.6, endnu ikke offentliggjort; Den økonomiske politik i euroområdet 2018, punkt 1.8 og 3.6, endnu ikke offentliggjort (EUT C 327 af 12.11.2013, s. 11); Den årlige vækstundersøgelse 2018, punkt 1.4, endnu ikke offentliggjort (EUT C 226 af 16.7.2014, s. 21).

⁽²⁾ Den europæiske søjle for sociale rettigheder, hæfte, s. 6, (ISBN 978-92-79-74092-3).

⁽³⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-14-1525_da.htm

⁽⁴⁾ EUT C 81 af 2.3.2018, s. 145.

2.4. Kommissionen fremlægger efter planen sine forslag til den næste flerårige finansielle ramme (FFR) i maj 2018. Det er vigtigt, at den sociale søjle og FN's mål for bæredygtig udvikling bliver en af retningslinjerne for EU-institutionernes og medlemsstaternes udarbejdelse af det næste langsigtede EU-budget, der skal gælde fra 2020.

2.5. En realisering af den sociale søjle kommer til at afhænge af, at der i medlemsstaterne iværksættes de rette politiske reformer for bl.a. at etablere passende mekanismer til at skabe kvalitetsjob, udbygge færdigheder og sikre effektiv brug af offentlige midler. I overensstemmelse med sine tidligere udtalelser er EØSU fortalere for strukturreformer rettet mod social og økonomisk udvikling: flere og bedre jobs, bæredygtig vækst, administrativ og institutionel kvalitet og miljømæssig bæredygtighed⁽⁵⁾. Disse reformer bør være landespecifikke og i overensstemmelse med de nationale reformprogrammer (NRP'er) for at øge velfærden og nyde demokratisk opbakning, og ikke en universalløsning for alle medlemsstater⁽⁶⁾.

2.6. En realisering af den sociale søjle kræver endvidere, at der stilles flere økonomiske ressourcer til rådighed⁽⁷⁾. For øjeblikket udgør EU's udgifter på det sociale område kun gennemsnitligt 0,3 % af de samlede offentlige sociale udgifter i EU, hvoraf langt den største del kommer fra medlemsstaternes budgetter⁽⁸⁾. Det Forenede Kongeriges udtræden af EU vil få store konsekvenser for EU-budgettet. EØSU understreger, at der skal afsættes tilstrækkelige ressourcer til gennemførelsen af sociale politikker. Det bakker op om Europa-Parlamentets opfordring til, at det nuværende EU-udgiftsloft på 1 % forhøjes til 1,3 % af BNP⁽⁹⁾, og mener, at en stigning i EU's egne indtægter ved f.eks. at forhøje momsen vil være særligt urimelig i social henseende. EØSU fremhæver endvidere behovet for at øremærke flere ressourcer til fremme af samhørighedspolitikken, støtte til arbejdstagere og borgerne generelt. Der vil være særlig fokus på arbejdstageres erhvervelse af færdigheder som en kilde til styrkelse af økonomien. Ligeledes er EØSU enig i, at der ikke blot bør tilføres flere midler til sikkerhed, forsvar og ekstern grænsekontrol. Den Europæiske Socialfond er en vigtig drivkraft for større konvergens, og EØSU gentager sin opfordring til, at dens budget ikke beskæres under EU's næste flerårige finansielle ramme, hvis de fremtidige udfordringer skal kunne tackles⁽¹⁰⁾.

2.7. Den sociale resultattavle, der ledsager Kommissionens præsentation af den sociale søjle⁽¹¹⁾, er tænkt som et værktøj, der skal bruges til at overvåge fremskridtene mod målet om et mere retfærdigt Europa med en stærkere social dimension. Der har været rejst kritik af nogle af de valgte indikatorer, de tidsperioder, der anvendes til sammenligninger, og i nogle tilfælde de ledsagende fortolkninger⁽¹²⁾. EØSU har tidligere opfordret til, at den forbedres⁽¹³⁾.

2.8. I nogle tilfælde har der været anvendt åbenbart uhensigtsmæssige indikatorer. Det gælder for eksempel for fremskridt i retning mod at mindske forskelle i løn og beskæftigelse mellem mænd og kvinder. For både mænd og kvinder har der været et fald i arbejdstid, men det har været større for mænd end for kvinder, så en mindre forskel (den indikator, der anvendes i resultattavlen) viser ikke en klar forbedring. Desuden varierer tidsperioderne for vurdering af fremskridt, idet de i nogle tilfælde viser udviklingen over kun ét år og i andre tilfælde en længere periode, der går helt tilbage til, før krisen brød ud i 2008. Den længere tidsperiode giver et bedre billede af de mere langsigtede tendenser. Indikatorer skal også

⁽⁵⁾ F.eks.: forbedring af rammerne for erhvervslivet, virksomhedsfinansiering og FoU-udgifter; forøgelse af produktiviteten i virksomheder, sektorer og økonomier; incitamenter for skabelse af jobs af høj kvalitet og med højere lønninger, og parallelt hermed reduktion af midlertidige og ustabile jobs med lave lønninger; styrkelse af kollektive overenskomstforhandlinger, arbejdsmarkedsparterens autonomi i denne forbindelse og social dialog på lokalt, regionalt, nationalt og europæisk plan; reform af de offentlige forvaltninger, så de mere effektivt kan fremme økonomisk og social udvikling og bliver mere gennemsigtige for offentligheden; forbedre uddannelses- og efteruddannelsessystemerne for arbejdstagere for at skabe lige muligheder og resultater for alle samfundsgrupper.

⁽⁶⁾ Støtte til strukturreformer i medlemsstaterne, punkt 3.9, endnu ikke offentliggjort.

⁽⁷⁾ EUT C 81 af 2.3.2018, s. 145.

⁽⁸⁾ Oplæg om Europas sociale dimension, s. 24.

⁽⁹⁾ Europa-Parlamentets beslutning af 14. marts 2018 om den næste FFR: forberedelse af Parlamentets holdning til den flerårige finansielle ramme efter 2020 — (2017/2052(INI)), medordførere: Jan Olbrycht, Isabelle Thomas, punkt 14.

⁽¹⁰⁾ EUT C 81 af 2.3.2018, s. 145; EUT C 81 af 2.3.2018, s. 131.

⁽¹¹⁾ <https://composite-indicators.jrc.ec.europa.eu/social-scoreboard/#>

⁽¹²⁾ B. Galgoczi et al., »The Social Scoreboard Revisited«, ETUI, 2017.

⁽¹³⁾ EUT C 81 af 2.3.2018, s. 145.

fortolkes fleksibelt og justeres over tid ved at gøre brug af den ekspertise, der udvikles, og data fra kilder som Eurofound. Revision og ajourføring af indikatorer bør være resultatet af en åben diskussion, hvori arbejdsmarkedets parter og andre civilsamfundsaktører deltager.

2.9. Trods forbeholdene giver resultattavlen en indikation af omfanget af den forestående opgave, hvis de erklærede mål skal nås. Den påviser mangler i alle medlemsstater og betydelige niveauforskelle mellem medlemsstater, hvilket kan føre til øget social ulighed. Indkomst, levestandard, social sikring, velfærdssydelse, afsluttet uddannelse og digital adgang er helt åbenbart ikke på et acceptabelt niveau i alle medlemsstater.

2.10. Tallene for beskæftigelse og arbejdsløshed viser, hvor store forskellene er. Beskæftigelsesfrekvensen i Grækenland var 56 %, mens den i Sverige lå på 81 %. Arbejdsløsheden i Grækenland var på 23 % mod 4 % i Tyskland, den laveste i EU. Disse tal fra resultattavlen tyder på store forskelle i de sociale forhold i EU med en langt større andel uudnyttet potentiale i nogle lande end i andre.

2.11. Mange andre indikatorer peger i samme retning. Som eksempel kan nævnes, at andelen af unge i aldersgruppen 18-24-årige, der forlader uddannelsessystemet tidligt, ligger på 20 % i Spanien, men på under 3 % i Kroatien. Sidstnævnte tal er også misvisende i forhold til situationen generelt for de unge, da indikatoren for ungdomsarbejdsløshed i Kroatien er en af de værste i EU. Andelen af befolkningen i risiko for fattigdom ligger på 40 % i Bulgarien mod et EU-gennemsnit på 23 %.

2.12. Andelen af NEET⁽¹⁴⁾ (andelen af 15-24-årige, som hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse) svinger fra 20 % i Italien til under 5 % i Nederlandene. Af dem, der ønsker at arbejde, modtager 54 % aktiveringsstøtte (herunder efteruddannelse, beskæftigelsesincitamenter og lignende tiltag) i Danmark, mens det i Bulgarien er under 3 %.

2.13. Andelen af børn i alderen 0-3 år, som er i en fuldtidspasningsordning, svinger fra 1,1 % i Slovakiet til over 77 % i Danmark. Uopfyldte sundhedsbehov, der som regel skyldes en stram økonomi, angives af 12 % i Estland og Grækenland, men er minimale i Østrig.

2.14. I EU som helhed har 44 % ikke tilstrækkelige digitale færdigheder med 74 % i Bulgarien og 14 % i Luxembourg.

2.15. En realisering af den sociale søjle vil derfor indebære bedre sociale forhold og arbejdsmarkedsvilkår for mange borgere og dermed også øge EU's økonomiske potentiale. Det vil også indebære opadgående konvergens for de lande, der for øjeblikket halter bagefter. Nogle indikatorer, men ikke alle, viser forbedringer i løbet af de allersene år, men der er stadig store forskelle.

2.16. En realisering af den sociale søjle bliver en enorm udfordring, der kræver en engageret indsats fra medlemsstaterne med støtte fra Den Europæiske Union. Det vil også kræve fuld inddragelse af arbejdsmarkedets parter, og at deres fælles aktioner tilskyndes og fremmes, og helt konkret at der indgås kollektive aftaler, og at disse bliver mere vidtrækkende, især hvad angår jobsikkerhed, arbejdets kvalitet, lønforhold og sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen. Civilsamfundsorganisationer kan med deres erfaringer og viden om problemerne også yde et vægtigt bidrag. Også private virksomheder kan bidrage væsentligt gennem offentlig-private partnerskaber, investering i udvikling af færdigheder og kvalifikationer i virksomhederne.

3. Politikområder

3.1. Tiltag til fremme af gennemførelsen kan bl.a. være nye lovgivnings- og ikkelovgivningsinitiativer, herunder sikring af, at politikker, der allerede er truffet beslutning om, rent faktisk gennemføres i medlemsstaterne, anvendelsen af det europæiske semester og de landespecifikke henstillinger, der udstedes inden for rammerne af denne proces⁽¹⁵⁾. Inddragelse af arbejdsmarkedets parter på alle niveauer er afgørende for en vellykket gennemførelse af disse initiativer.

⁽¹⁴⁾ »Not in education, employment or training«.

⁽¹⁵⁾ EUT C 81 af 2.3.2018, s. 145.

3.2. I 2015 og/eller 2016 omhandlede de landespecifikke henstillinger områder, der er omfattet af den sociale søjle, først og fremmest pensioner, offentlige tjenesteydelser, social omsorg, sundhedsydelser, børnepasning, boliger, udvikling af færdigheder, aktive arbejdsmarkedspolitikker og uddannelse.

3.3. Men hvis den slags henstillinger skal give mening, må de bygge på en formodning om, at den nødvendige finansiering vil blive stillet til rådighed. EU kan spille en positiv rolle her gennem sine mange programmer og ved at udvise fleksibilitet, når det gælder reglerne om offentlige budgetter og offentlig gæld.

3.4. Spørgsmålene om investeringer og finansiering er på forskellige måder aktuelle inden for alle områder omfattet af den sociale søjle. Den sociale resultattavle fungerer også som en hjælp til at påvise behovet for investeringer inden for specifikke områder i alle, og især de mindre velstående medlemsstater. Finansieringen af den sociale søjle knytter derfor an til makroøkonomiske spørgsmål, til politikker for økonomisk styring med fokus på social konvergens og ikke social divergens, til drøftelserne om styringen af euroområdet og til politikker for fremme af investeringer, herunder på det sociale område.

3.5. EØSU har allerede argumenteret for de mange positive virkninger af velplanlagte, effektive og virkningsfulde fremtidsorienterede sociale investeringer, der — som anerkendt i Kommissionens sociale investeringspakke — ikke bør opfattes som en omkostning, men som en investering i Europas vækst- og beskæftigelsespotentiale. EØSU beklager, at der ikke er blevet gjort mere for at virkeliggøre disse målsætninger. Sociale investeringer giver økonomiske og sociale afkast over tid i form af øget beskæftigelse og arbejdsindtægter, bedre sundhed, mindre arbejdsløshed, bedre uddannelse, mindre fattigdom og social udstødelse osv. De øger desuden den enkeltes velfærd og velbefindende, samtidig med at økonomien styrkes i kraft af en mere kvalificeret arbejdsstyrke, højere produktivitet og beskæftigelse. Især når de fremmer en bæredygtig vækst kan denne slags investeringer tillige være med til at forbedre folks færdigheder og kvalifikationer og deres muligheder i samfundet og på arbejdsmarkedet og samtidig stimulere økonomien og hjælpe EU med at komme stærkere ud af krisen. Dertil kommer, at de vil sikre et mere effektivt og rationelt offentligt forbrug, hvilket på mellemlang og lang sigt vil føre til besparelser på de offentlige budgetter⁽¹⁶⁾. EØSU har endvidere fremhævet de langsigtede omkostninger ved ikke at handle og ikke at investere i det sociale område. I den forbindelse har EØSU også gjort opmærksom på vigtigheden af investeringer i robuste sociale sikringssystemer, bl.a. i betragtning af at de fungerer som automatiske stabilisatorer⁽¹⁷⁾.

3.6. De områder under den sociale søjle, hvor der ikke vil kunne gøres noget uden flere investeringer eller løbende udgifter, er: retten til inkluderende uddannelse, erhvervsuddannelse og livslang læring af kvalitet; hjælp til jobsøgning; forbedring af ligestillingen og mindskelse af lønforskellen mellem mænd og kvinder; forebyggelse af fattigdom blandt personer i arbejde; adgang til plejetjenester; børnepasningsordninger, der er til at betale; tilstrækkelig social beskyttelse; tilstrækkelig arbejdsløshedsunderstøttelse; pensioner, der sikrer en tilstrækkelig indkomst; en værdig alderdom; prismæssigt overkommelige forebyggende og helbredende sundhedsydelser af god kvalitet; prismæssigt overkommelig langtidspæje af god kvalitet; sociale boliger eller boligstøtte af høj kvalitet; og adgang til vand, sanitet, energi, transport, finansielle tjenester og digital kommunikation.

3.7. De vigtigste EU-fonde til økonomisk og social vækst er de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fondene), ungdomsbeskæftigelsesinitiativet, programmerne for konkurrenceevne og Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSI). Investeringerne kan også komme fra medlemsstaternes egne budgetter og fra private kilder.

3.8. De europæiske struktur- og investeringsfonde er den væsentligste kilde med komplekse procedurer for tilsyn med og vurdering af investeringer, hvilket EØSU i en tidligere udtalelse har peget på som et værktøj til at opnå flere investeringer i realøkonomien. Disse fonde har fået de offentlige investeringer i de mindre velstående lande til at stige, men dog ikke nok til at kompensere for faldet i investeringer fra andre kilder eller til at sikre en hurtig konvergens af de økonomiske og sociale niveauer. Det er vigtigt at sikre, at disse fonde styrkes og forøges, så de kan støtte bestræbelserne for at gennemføre den sociale søjle. EØSU gentager, at det er tilhænger af en revision af forordningen for ESI-fondene og af en bedre evaluering af midlernes effektivitet og nyttevirkning⁽¹⁸⁾.

3.9. Det er muligt at sikre, at investeringerne målrettes i overensstemmelse med målsætningerne for den sociale søjle både hvad angår de aktiviteter, der iværksættes, og hvad angår betingelserne for at sikre fair beskæftigelsesvilkår og støtte til ellers udstødte grupper.

⁽¹⁶⁾ EUT C 125 af 21.4.2017, s. 10.

⁽¹⁷⁾ EUT C 226 af 16.7.2014, s. 21.

⁽¹⁸⁾ EUT C 303 af 19.8.2016, s. 94.

3.10. EFSI stiller en garanti over for Den Europæiske Investeringsbank, der gør sidstnævnte i stand til at fastholde udlånsniveauerne, som ellers ville skulle nedsættes. EFSI kan som EIB-projekter i det hele taget yde støtte til projekter, der er forenelige med den sociale søjle, og gør det også i nogle tilfælde (støtte til nogle sociale iværksætterprojekter og til sundhedspleje og socialomsorg). Der har været en præference for mere konventionelle kommercielle projekter, således at sociale fordele snarere er et biprodukt end et mål.

3.11. EØSU har opfordret til, at den sociale dimension i anvendelsen af EFSI bliver mere fremtrædende, f.eks. inden for uddannelse, efteruddannelse og erhvervsuddannelse med henblik på færdigheder og livslang læring, udvikling af de kreative og kulturelle industrier, innovation inden for sundhedspleje og medicin, sociale tjenester, sociale boliger og børnepasning og infrastruktur inden for turisme og miljøbeskyttelse. Investeringsplanen for Europa bør tydeligt støtte COP21-forpligtelserne⁽¹⁹⁾.

3.12. Der lægges heller ikke særligt vægt på at vurdere og føre tilsyn med projekter vedrørende beskæftigelsesvilkår, inklusion af dårligt stillede grupper og investeringer i fysisk infrastruktur til sociale tjenester.

3.13. Oprindeligt blev tildelingen af EFSI-midler lagt an på, at der ikke skulle tages geografiske hensyn, og en række mindre velstående lande modtager meget lidt, trods et påviseligt større behov. Hensigtsmæssige ændringer af reglerne kan sikre, at de mindre udviklede lande prioriteres i den anden fase.

3.14. Finansiering af gennemførelsen af den sociale søjle kommer også i høj grad til at afhænge af de disponible midler i medlemsstaterne. Det vil kræve midler fra de offentlige budgetter til investeringer og også til de løbende udgifter til de følgende års aktiviteter. EU's budget- og gældsregler kan lægge grænser for dette⁽²⁰⁾. Som EØSU allerede har understreget ved gentagne lejligheder⁽²¹⁾, bør der ses på mulighederne for at øge fleksibiliteten inden for disse regler, f.eks. med en »gylden regel«, der muliggør offentlige investeringer med et socialt mål med henblik på at opfylde målene for den sociale søjle, først og fremmest ved at øge indkomstniveauer, styrke den sociale samhørighed og forebygge udstødelse af på anden måde dårligt stillede grupper, som ellers ikke kan deltage fuldt ud i samfundet, og samtidig skabe bæredygtig økonomisk vækst.

3.15. Virksomheders sociale ansvar er også afgørende for finansieringen af sociale mål. Private investeringer vil ikke alene kunne virkeliggøre målsætningerne for den sociale søjle, men private investeringer bør ved siden af det offentlige ansvar kunne bidrage inden for mange af de berørte områder (herunder f.eks. beskæftigelse, forbedring af digitale færdigheder og social omsorg), især hvis der er nogle hensigtsmæssige rammebestemmelser og en vis økonomisk støtte fra offentlige kilder som de europæiske struktur- og investeringsfonde og/eller EIB.

3.16. Behovet for finansiering for at gennemføre den sociale søjle bør anerkendes og indgå i planlægningen. De nødvendige institutionelle rammer er allerede på plads. Aktionsområdet for de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fondene) og EFSI bør præciseres, så der udtrykkeligt henvises til den sociale søjle, og udgifter til at fremme målene herfor bør kunne medtages på EU-budgettet og på medlemsstaternes budgetter.

3.17. Endelig bør Kommissionens foranstaltninger vedrørende fair beskatning og foranstaltninger til bekæmpelse af misbrug og svig med EU-budgetmidler⁽²²⁾ trappes op som led i kampen mod skattesvig, skattely og aggressiv skatteplanlægning og for at mindske illoyal skattekonkurrence mellem medlemsstaterne⁽²³⁾. I forhold til bestræbelserne for at finde nye kilder til skatteindtægter til at finansiere den sociale søjle vil det under fuld overholdelse af nærhedsprincippet være passende at fremme beskatningsformer, der tager højde for den enkelte kildes bidragskapacitet, med samtidig respekt af incitamenterne for bæredygtig økonomisk vækst.

⁽¹⁹⁾ EUT C 75 af 10.3.2017, s. 57.

⁽²⁰⁾ EUT C 177 af 18.5.2016, s. 35.

⁽²¹⁾ Erfaringer fra krisen: hvordan undgås de hårde virkninger af EU's sparepolitik, punkt 1.6, endnu ikke offentliggjort; Den økonomiske politik i euroområdet 2018, punkt 1.8 og 3.6, endnu ikke offentliggjort (EUT C 327 af 12.11.2013, s. 11); Den årlige vækstundersøgelse 2018, punkt 1.4, endnu ikke offentliggjort (EUT C 226 af 16.7.2014, s. 21).

⁽²²⁾ EUT C 81 af 2.3.2018, s. 131.

⁽²³⁾ Den årlige vækstundersøgelse 2018, punkt 3.3.4, endnu ikke offentliggjort.

3.18. Hvad angår finansieringen af EU-budgettet er EØSU enig i analysen i rapporten om EU's fremtidige finansiering fra Gruppen på Højt Plan vedrørende Egne Indtægter, hvori der efterlyses et EU-budget, der hovedsageligt består af autonome, gennemsigtige og rimelige egne indtægter⁽²⁴⁾. Derudover er det EØSU's opfattelse, at budgettet bør forhøjes.

Bruxelles, den 19. april 2018.

Luca JAHIER
Formand
for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

⁽²⁴⁾ EUT C 81 af 2.3.2018, s. 131.